

สรุปการวิจัย อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์จะสร้างแบบฝึกหัดเสริมทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการวิจัยได้เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเรียนของนักเรียนก่อนการทำแบบฝึกหัดศัพท์และหลังการทำแบบฝึกหัดคำศัพท์ การเปรียบเทียบนี้ถือเอาคะแนนการสอบหลังจากการทดลองสอนเป็นเครื่องตัดสิน

วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกวิทยาศาสตร์

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายมัธยม จำนวน 2 ห้องเรียน คือห้องวิทย์ ก. และวิทย์ ข. จำนวนนักเรียนห้องละ 35 คน ซึ่งถือว่ามีความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษใกล้เคียงกัน โดยพิจารณาจากผลการสอบวิชาภาษาอังกฤษของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผลจากการทดสอบก่อนทำแบบฝึกหัดของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม

ผู้วิจัยนำบัญชีคำศัพท์ที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรรอบจำนวน 1030 คำ ซึ่งวิเคราะห์โดยสุททา เมตไตรพันธ์ มาสร้างเป็นแบบฝึกหัด ด้วยเหตุที่ผู้วิจัยมีเวลาจำกัดจึงต้องกำหนดจำนวนคำศัพท์เหลือเพียง 150 คำ คำศัพท์ทั้ง 150 คำนี้ คาดว่าจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนคำศัพท์ทั้ง 1030 คำได้เพราะผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการวิจัยศึกษาแบบฝึกหัดศัพท์ต่อไป นำคำศัพท์ไปสอนนักเรียนห้องวิทย์ ข. ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง การสอนศัพท์แต่ละครั้งสอนประมาณ 20 นาที สัปดาห์หนึ่ง ๆ รวมใช้เวลา 2 ชั่วโมง การสอนใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 12 สัปดาห์ โดยเริ่มทดลองสอนสัปดาห์ที่สองของภาคต้น ปีการศึกษา 2517 เมื่อเสร็จสิ้นการสอนก็ทำการทดสอบ ซึ่งใช้วิธีเกี่ยวกับการทดสอบก่อนการสอน คือใช้วิธี

1. ให้แปลคำศัพท์แต่ละคำเป็นภาษาไทย

2. นำคำศัพท์แต่ละคำไปแต่งเป็นประโยค คำละ 1 ประโยค

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากทดสอบสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในการทดสอบทั้งสองครั้ง โดยใช้การทดสอบค่า t

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบฝึกหัดคำศัพท์ที่นักเรียนกลุ่มทดลองทำ โดยเสนอผลการวิเคราะห์เป็นบทความและตาราง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 เมื่อได้เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนทั้งสองกลุ่มซึ่งได้จากการทดสอบภายหลังจากการสอบ ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อนำผลการทดสอบทั้งสองครั้งของนักเรียนกลุ่มทดลองมาเปรียบเทียบ ผลก็แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เช่นกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบการทดสอบทั้งสองครั้งของกลุ่มควบคุม ซึ่งไม่ได้เรียนคำศัพท์ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

แสดงว่า

1. การจะเข้าใจคำศัพท์ได้ต้องอาศัยการเรียนและฝึกทำแบบฝึกหัดคำศัพท์
2. การได้ทำแบบฝึกหัดคำศัพท์เป็นเรื่อง เป็นราวและเรียนเพิ่มเติม จะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบังเอิญ
3. แบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ได้ผลดีพอควร เพราะสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจได้ดีขึ้น ซึ่งผลการทดสอบแต่ละครั้งของนักเรียนแต่ละกลุ่มได้แสดงว่าในภาคผนวก

ตอนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับแบบฝึกหัดและคำศัพท์ วิจารณ์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ลักษณะความยากง่ายของคำศัพท์

1.1 จากตารางที่ 4 คำศัพท์ที่เป็นนิยมน้อยสำหรับนักเรียน เพราะนักเรียนทำคะแนนทดสอบได้คือทุกคนทั้งก่อนและหลังทำแบบฝึกหัดคือ belong, leave, different, enough, safe, important, famous, special, foreign, public, enter, continue และ allow

คำศัพท์ดังกล่าวไว้ ซึ่งฝึกด้วยแบบฝึกหัดที่ 1 ให้ เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงข้ามกับคำที่ขีดเส้นใต้ (แบบที่ 6) และแบบให้เติมอักษรให้ครบตามจำนวนเส้นที่เว้นไว้ (แบบที่ 8) ทั้งนี้เพราะ คำศัพท์ดังกล่าวเป็นคำศัพท์ที่นักเรียนเรียนมาแล้วในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเป็นศัพท์ที่มีความหมายเข้าใจง่าย นักเรียนจึงเข้าใจและสามารถทำคะแนนได้ดี และแบบฝึกหัดทั้งสองแบบเป็นแบบฝึกหัดที่ฝึกด้านความจำและความเข้าใจ

1.2 มีคำศัพท์บางคำที่นักเรียนเข้าใจและทำคะแนนได้ดีเพิ่มขึ้นจากเดิมก่อนฝึกทำแบบฝึกหัด ได้แก่

important, necessary

order, force

price, value

between, among

prevent, protect

last, continue

คำเหล่านี้ฝึกด้วยแบบฝึกหัดที่ 3 คือ แบบให้เลือกคำที่เหมาะสมจากกลุ่มคำที่ให้มาใส่ในช่องว่าง และแบบฝึกหัดที่ 10 คือให้ตอบคำถาม คำศัพท์เหล่านี้มีความหมายใกล้เคียงกันแต่ก็ไม่เหมือนกันทีเดียว ดังนั้นจึงต้องฝึกให้นักเรียนเข้าใจความหมายและใช้ได้อย่างถูกต้อง

1.3 มีคำศัพท์บางคำที่นักเรียนทำคะแนนได้ดีขึ้นภายหลังจากได้เรียนศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันไปแล้ว หมายความว่าศัพท์บางคำเมื่อได้ฝึกทำแบบฝึกหัดและทดสอบไปแล้ว ทำให้การเรียนศัพท์คำอื่นที่มีความหมายคล้ายกันง่ายขึ้น นักเรียนทำคะแนนของศัพท์คำหลังได้ครบ ได้แก่

important และ chief

opinion และ idea

simple และ common

control และ limit

divide และ separate

คำศัพท์เหล่านี้ฝึกด้วยแบบฝึกหัดแบบ 3 คือ ให้เลือกคำที่เหมาะสมจากกลุ่มคำที่ให้มาใส่ในช่องว่าง และแบบที่ 4 คือ ให้เลือกคำตอบที่มีคำศัพท์ตรงกับคำอธิบายที่ขีด

เส้นใต้ รวมทั้งแบบที่ให้เติมอักษรให้ครบตามจำนวนเส้นที่เว้นไว้ (แบบที่ 8) แม้คำศัพท์เหล่านี้บางคำจะมีได้หลายความหมาย แต่การฝึกนี้มุ่งที่ความหมายเดียว ให้เด็กเข้าใจข้อความที่คำศัพท์นั้นปรากฏ จึงทำให้เด็กไม่สับสน

1.4 มีคำศัพท์บางคำที่เป็นปัญหามากสำหรับนักเรียนคือ นักเรียนไม่สามารถทำคะแนนทดสอบได้ เพราะเป็นศัพท์ที่สูงกว่าระดับชั้น แต่ภายหลังจากได้ฝึกหัดที่ให้เลือกคำที่เหมาะสมจากกลุ่มคำที่ให้มาใส่ในช่องว่าง (แบบที่ 3) และแบบให้ตอบคำถาม (แบบที่ 10) นักเรียนสามารถทำคะแนนได้ดีขึ้นเล็กน้อย คำศัพท์ดังกล่าวคือ effect, art, vote, increase, situation, human, information, surface, knowledge, protect, society, condition การที่นักเรียนทำไม่ได้ใคร่อาจเป็นเพราะคำศัพท์เหล่านี้เข้าใจยาก และแบบฝึกหัดที่ใช้ฝึกเป็นแบบที่ต้องการความเข้าใจศัพท์ดีพอจึงจะทำได้ แสดงว่าคำศัพท์เหล่านี้ต้องการการสอนที่ชัดเจนกว่าที่ทำไปแล้ว

1.5 มีคำศัพท์บางคำที่นักเรียนเข้าใจและทำคะแนนได้ เป็นจำนวนเพิ่มขึ้นจากเดิมภายหลังจากฝึกทำแบบฝึกหัดแล้ว ได้แก่ idea, keep, order, practise, rest single, turn, object, history คำเหล่านี้ฝึกด้วยแบบฝึกหัดแบบให้ตอบคำถาม (แบบที่ 10) มากที่สุด และแบบฝึกหัดที่ให้เลือกคำที่เหมาะสมจากกลุ่มคำที่ให้มาใส่ในช่องว่าง (แบบที่ 3) และแบบฝึกหัดที่ให้เติมอักษรให้ครบตามจำนวนเส้นที่เว้นไว้ (แบบที่ 8) แต่เดิมคำศัพท์ดังกล่าวว่านักเรียนยังมีความสับสนและไม่เข้าใจดีพอ แต่ภายหลังจากได้ทำแบบฝึกหัดแล้วนักเรียนมีความเข้าใจดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคำศัพท์เหล่านี้เป็นคำศัพท์ที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรืออาจเป็นเพราะแบบฝึกหัดดังกล่าวช่วยให้เกิดความเข้าใจ

2. ชนิดของคำ ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำนำหน้านาม

2.1 คำนามที่นักเรียนทำได้ดีขึ้นภายหลังจากทำแบบฝึกหัด ได้แก่ piece, date, figure, trade, end, enemy, center, idea, reason, history แบบฝึกหัดที่ใช้เป็นแบบให้ตอบคำถาม (แบบที่ 10) และแบบให้เติมอักษรให้ครบตามจำนวนเส้นที่เว้นไว้ (แบบที่ 8) รวมทั้งแบบให้เติมข้อความในประโยคให้ได้ความสมบูรณ์ (แบบที่ 9) แบบฝึกหัด

ดังกล่าวเป็นแบบฝึกหัดความเข้าใจคำนามเหล่านี้เป็นศัพท์ที่มีความหมายไม่ยุ่งยาก ดังนั้น การฝึกด้วยแบบฝึกหัดแบบดังกล่าวจึงเหมาะสม

2.2 มีคำนามบางคำที่เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเข้าใจยาก ได้แก่ goods, bear, sign, society, value, object, set, information คำศัพท์เหล่านี้ ภายหลังจากฝึกทำแบบฝึกหัดแบบให้ เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้ (แบบที่ 5) สามารถทำคะแนนทดสอบได้ดีขึ้น

2.3 มีคำกริยาบางคำที่มีความหมายเข้าใจง่ายอยู่แล้ว และนักเรียนสามารถ ทำคะแนนได้ดีทั้งก่อนและหลังทำแบบฝึกหัด ได้แก่ enter, start, contain, lose, forget, grow, repeat, promise, agree, order, use, turn, divide, wait, get, add, find คำเหล่านี้ฝึกด้วยแบบฝึกหัดที่ให้ตอบคำถาม (แบบที่ 10) และแบบให้เติมอักษรให้ครบตามจำนวนเส้นที่เว้นไว้ (แบบที่ 8) และแบบให้เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ (แบบที่ 5) รวมทั้งแบบให้จับคู่คำที่มีความหมายเหมือนกัน (แบบที่ 7) การที่นักเรียนสามารถทำคะแนนได้ดีขึ้น ผู้วิจัยไม่แน่ใจว่าเป็นเพราะแบบฝึกหัด ที่ฝึก เนื่องจากแบบฝึกหัดแบบที่ 5 และ 7 ไม่เหมาะจะใช้กับศัพท์ที่มีความหมายเข้าใจง่าย อยู่แล้ว

2.4 มีคำคุณศัพท์บางคำที่นักเรียนสามารถทำได้ขึ้นภายหลังจากทำแบบฝึกหัด ที่ให้เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงข้ามกับคำที่ขีดเส้นใต้ (แบบที่ 6) และแบบที่ใหม่ เลือกคำที่เหมาะสมจากกลุ่มคำที่ให้มาใส่ในช่องว่าง (แบบที่ 3) ทั้งนี้เพราะแบบฝึกหัดดังกล่าวฝึกด้าน ความจำและความเข้าใจ ได้แก่ different, public, sure, important, serious, famous, safe, complete, fast

3. ทิศของแบบฝึกหัด

3.1 แบบฝึกหัดแบบให้เติมคำลงในช่องว่างแบบที่ 1 แบบให้เลือกคำ ในวงเล็บให้ถูกต้อง แบบที่ 2 แบบให้เลือกคำที่เหมาะสมจากกลุ่มคำที่ให้มาใส่ในช่องว่าง แบบที่ 3 และแบบให้เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงข้ามกับคำที่ขีดเส้นใต้แบบที่ 6 แบบฝึกหัดทั้งสี่แบบนี้ เป็นแบบฝึกให้นักเรียนเลือกคำตอบ โดยพิจารณาข้อความที่คำศัพท์นั้น ๆ

ปรากฏอยู่ ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์จึงจะทำให้ถูกต้อง แบบฝึกหัดดังกล่าวมีแทรกอยู่ในคำศัพท์ทุกคำ เพียงแต่เปลี่ยนแบบเท่านั้น ผู้วิจัยเห็นว่าแบบฝึกหัดดังกล่าวนี้มีประโยชน์เพราะเป็นการฝึกด้านความเข้าใจความหมายศัพท์ จากตารางที่ 3 แสดงว่าแบบฝึกหัดแบบที่มีการควบคุมมากที่สุด นักเรียนจะตอบถูกมาก

3.2 แบบฝึกหัดแบบให้เลือกคำตอบที่มีคำศัพท์ตรงกับคำอธิบายที่ขีดเส้นใต้

(แบบที่ 4) แบบให้เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ (แบบที่ 5) และแบบให้จับคู่คำที่มีความหมายเหมือนกัน (แบบที่ 7) ทั้งสามแบบนี้มีแทรกอยู่ในแบบฝึกหัดของคำศัพท์ทุกคำ ซึ่งไม่เป็นการถูกต้อง เพราะแบบฝึกหัดดังกล่าวเหมาะกับคำศัพท์ที่มีความหมายเข้าใจยาก และคำศัพท์ที่มีหลายความหมาย ดังนั้นจึงไม่เหมาะกับคำศัพท์ที่มีความหมายเข้าใจง่ายอยู่แล้ว เพราะจะทำให้สับสนขึ้น

3.3 แบบฝึกหัดให้เติมอักษรให้ครบตามจำนวนเส้นที่เว้นไว้ (แบบที่ 8) เป็น

แบบฝึกหัดที่ฝึกด้านการสะกดตัว และฝึกด้านความเข้าใจความหมายของศัพท์ ดังนั้นจึงไม่เหมาะกับคำศัพท์ที่มีความเข้าใจง่ายอยู่แล้ว และตัวสะกดก็เขียนไม่ยาก เช่น Lead, grow, belong, start, enter, use, hope, get

3.4 แบบฝึกหัดที่ให้เติมข้อความในประโยคให้ได้ความสมบูรณ์ (แบบที่ 9)

และแบบตอบคำถาม (แบบที่ 10) ทั้งสองแบบนี้นักเรียนทำไม่ค่อยได้เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นแบบฝึกหัดที่ฝึกให้นักเรียนใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องจึงได้แทรกไว้ในแบบฝึกหัดศัพท์ทุกคำ การที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดประเภทนี้ไม่ได้แสดงว่าแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนใช้ความคิดและทำเองเป็นจำนวนมาก นักเรียนจะทำได้น้อย

4. วิธีสอน

4.1 คำศัพท์ที่มีความหมายเข้าใจยาก ถ้าสอนด้วยการให้ความหมายง่ายขึ้น

ให้ตัวอย่างประโยคที่มีข้อความชัดเจน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้น แบบฝึกหัดที่ขีดเส้นใต้ควรจะเป็นแบบให้จับคู่ความหมายที่เหมือนกัน (แบบที่ 7) หรือแบบที่ให้เลือกความหมายตรงกันข้าม (แบบที่ 6) หรือแบบให้เติมข้อความในประโยคให้ได้ความสมบูรณ์ (แบบที่ 9) เพราะแบบฝึกหัดเหล่านี้ไม่ได้ช่วยให้เข้าใจความหมายดีขึ้น เป็นแต่เพียงช่วยให้ทราบคำจำกัดความ

ง่ายขึ้น และช่วยฝึกให้ใช้คำถูกต้อง แต่ทั้งนี้การทำแบบฝึกหัดแบบดังกล่าวต้องเข้าใจความหมายแล้วจึงจะทำไฉไล (ดูตัวอย่างข้อมูลจากข้อ 1.4)

4.2 คำศัพท์ที่มีความหมายเข้าใจง่าย หากสอนโดยให้ตัวอย่างประโยคที่มีคำศัพท์นั้นปรากฏอยู่ในข้อความที่ชัดเจน และฝึกด้วยการให้เลือกคำเติมในช่องว่าง (แบบที่ 1, 2, 3) และให้เติมข้อความในประโยคที่สมบูรณ์ (แบบที่ 9) รวมทั้งแบบตอบคำถาม (แบบที่ 10) ซึ่งเป็นการฝึกการใช้ที่จะไฉไล แต่ไม่ควรใช้แบบฝึกหัดแบบให้เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ (แบบที่ 5) เพราะจะเป็นการอธิบายความหมายให้ยุ่งยากขึ้นไปอีก

5. การจับกลุ่มและเรียงลำดับคำศัพท์

5.1 คำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันหรือต่างกันไม่ควรรวมไว้ในกลุ่มเดียวกัน เพราะการสอนโดยการให้ตัวอย่างประโยคย่อมคล้ายกัน และแบบฝึกหัดที่ให้ก็เหมือนกัน โดยเฉพาะแบบฝึกหัดที่ให้จับคู่คำที่มีความหมายเหมือนกัน (แบบที่ 7) หรือแบบให้เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงข้ามกัน (แบบที่ 6) และแบบให้เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ (แบบที่ 5) จะไม่ทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน กลับจะทำให้สับสนยิ่งขึ้น ดังเช่น

คำ	agree และ decide	ใน Unit	ที่ 5
	idea และ plan	ใน Unit	ที่ 15
	limit และ free	ใน Unit	ที่ 11

5.2 คำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกันหรือต่างกัน ไม่ควรจะให้แบบฝึกหัดแบบเดียวกัน ถ้าเป็นไปได้ไม่ควรนำมาสอน ควรจะเลือกคำใดคำหนึ่งที่มีประโยชน์และใช้มากแล้วนำมาสอน เพื่อไม่เป็นการเสียเวลาในการฝึก เพราะผลที่ได้ย่อมไม่ต่างกัน ใดแก่คำ

turn	(กลุ่มที่ 7)	และ	become	(กลุ่มที่ 12)
special	(กลุ่มที่ 2)	และ	ordinary	(กลุ่มที่ 3)
lose	(กลุ่มที่ 3)	และ	find	(กลุ่มที่ 13)
enter	(กลุ่มที่ 2)	และ	leave	(กลุ่มที่ 3)
start	(กลุ่มที่ 1)	และ	complete	(กลุ่มที่ 3)
simple	(กลุ่มที่ 9)	และ	common	(กลุ่มที่ 10)

5.3 การเรียงลำดับคำศัพท์ที่ยากควรสอนหลังคำศัพท์ที่ง่าย เพื่อช่วยนักเรียนเข้าใจความหมายชัดเจนขึ้น ผลจากการที่ผู้วิจัยไม่ได้คำนึงเรื่องนี้จึงทำให้การทดสอบของนักเรียนไม่ได้ผลเท่าที่ควร นักเรียนเองก็ไม่สามารถทำแบบฝึกหัดของคำเหล่านี้ได้ดี ได้แก่

discover	(กลุ่มที่ 4)	และ	find	(กลุ่มที่ 13)
increase	(กลุ่มที่ 10)	และ	add	(กลุ่มที่ 15)
receive	(กลุ่มที่ 10)	และ	get	(กลุ่มที่ 14)
opinion	(กลุ่มที่ 6)	และ	idea	(กลุ่มที่ 15)

5.4 การเรียงลำดับคำศัพท์ควรเรียงจากคำศัพท์ที่เด็กเรียนแล้วในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อยขึ้นมาจนถึงศัพท์ในระดับที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ และสูงขึ้นไปถึงระดับสูงกว่าชั้นของผู้เรียน เพื่อจะได้จัดแยกชนิดของแบบฝึกหัดได้ตามความเหมาะสม เพราะผลการทดสอบที่ได้ทำให้ไม่อาจกล่าวได้แน่ชัดว่านักเรียนไม่สามารถทำคำศัพท์ได้ดีหรือไม่ดีเพราะชนิดของแบบฝึกหัด เนื่องจากแบบฝึกหัดทุกแบบฝึกหัดมีแทรกอยู่กับคำศัพท์ทั้งยากปานกลาง และง่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ครูสอนภาษาอังกฤษควรสนใจและทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะคำศัพท์ของนักเรียนเพิ่มเติมอีก เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนได้เรียนศัพท์เพิ่มเติมและทำแบบฝึกหัดศัพท์จะมีสัมฤทธิ์ผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนและฝึกทำแบบฝึกหัดศัพท์
2. จำนวนคำศัพท์ที่ผู้วิจัยทำขึ้นยังมีจำนวนน้อย ควรจะทำแบบฝึกหัดครอบคลุมคำศัพท์ทั้งหมดที่นักเรียนควรทราบในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าแบบฝึกหัดชนิดที่มีการควบคุมน้อยที่สุดนักเรียนยังทำไม่ได้ แต่แบบฝึกหัดชนิดนี้เป็นแบบฝึกหัดที่มีประโยชน์และจำเป็นแก่นักเรียนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ผู้จัดทำแบบฝึกหัดศัพท์นำแบบฝึกหัดตอบคำถามและแบบเติมข้อความให้สมบูรณ์มาใช้ และควรคิดแบบฝึกหัดแบบอื่นที่จะช่วยฝึกทักษะความเข้าใจของนักเรียนเพิ่มขึ้น ไม่ควรใช้ฝึกคำศัพท์โดด ๆ แต่ควรฝึกจากข้อความหรือประโยค

4. การเลือกคำศัพท์ครั้งผู้วิจัยทำแบบสอบถามไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เพราะบางครั้ง คำศัพท์ยากง่ายต่างกันต้องใช้แบบฝึกหัดต่างกัน กล่าวคือคำศัพท์ที่มีความหมายเข้าใจยากควร ใช้แบบฝึกหัดที่อธิบายความหมายของศัพท์นั้นให้ชัดเจน

4.1 คำศัพท์ที่มีความหมายในตัวเองถือว่าเป็นศัพท์ที่เข้าใจง่าย จึงไม่ควรใช้แบบฝึกหัดที่อธิบายความหมายของศัพท์อีก หรือใช้แบบฝึกหัดจับคู่ความหมาย

4.2 ไม่ควรนำคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันมาทำเป็นแบบฝึกหัดเพื่อฝึก คราวเดียวกัน เพราะจะไม่ทำให้เกิดความเข้าใจความหมายของศัพท์คือพอ

5. แบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยคิดขึ้นมักเป็นแบบฝึกหัดแนวเดียวกัน หากแต่มีคำสั่งต่างกัน เล็ก น้อยต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่าแบบฝึกหัดสำหรับคำศัพท์ที่นักเรียน เรียน เรียนมาแล้วควรจะต่างกับแบบ ฝึกหัดสำหรับคำศัพท์ที่นักเรียน เรียน เรียนใหม่ เพราะความมุ่งหมายต่างกัน แบบฝึกหัดสำหรับคำ ศัพท์ที่เรียนใหม่มุ่งให้เกิดความเข้าใจความหมายและใช้ได้อย่างถูกต้อง ส่วนแบบฝึกหัดสำหรับคำ ศัพท์ที่เรียนแล้วมุ่งให้จำได้

6. แบบฝึกหัดชนิดที่ให้หาความหมายที่ตรงข้ามกัน เหมาะที่จะใช้กับคำศัพท์ประเภท คุณศัพท์

7. แบบฝึกหัดชนิดให้เติมประโยคให้สมบูรณ์และแบบฝึกหัดตอบคำถาม เหมาะที่จะใช้ กับคำศัพท์ทุกประเภท เพราะฝึกการใช้ของนักเรียนอย่างแท้จริง

8. แบบฝึกหัดตอบคำถามไม่ควรฝึกแค่ให้ตอบรับหรือตอบปฏิเสธเท่านั้น ควรให้มี โอกาสได้ใช้คำศัพท์ที่ต้องการฝึกในประโยคด้วย

9. การจัดเรียงลำดับคำศัพท์ควรเรียงจากศัพท์ง่ายไปยาก หรือจากศัพท์ที่เคยเรียน มาแล้วไปถึงศัพท์ที่เรียนใหม่

10. สำหรับผู้ที่ทำการวิจัยเรื่องนี้ต่อไป ผู้วิจัยใครเสนอแนะให้ทำแบบฝึกหัดคำศัพท์ ของนักเรียนระดับชั้นอื่น และพยายามเลือกคำศัพท์ที่เป็นนามธรรมนำมาทำเป็นแบบฝึกหัดมากกว่า ศัพท์ที่เป็นรูปธรรม เพราะนักเรียนมีความเข้าใจศัพท์นามธรรมได้ยากกว่า จึงควรฝึกให้มากกว่า จน เกิดความชำนาญ

11. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทดลองสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุวิจิตรจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยเราให้ แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ การ ทดลองสอนของผู้วิจัยจึงได้รับความร่วมมืออย่างดีจากนักเรียนและเป็นไปตามแผนการสอนที่วางไว้ ผู้วิจัยใครเสนอแนะให้ผู้ที่คิดจะทำการวิจัยในเรื่องนี้ทดลองสอนนักเรียนของกรมสามัญศึกษา เพื่อความผลของการเปรียบเทียบจะได้เหมือนการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ จะได้นำผลการวิจัยมาใช้ ประกอบการพิจารณาการเรียนการสอนภาษาให้กว้างขวางต่อไป